

KIỂM TOÁN LUẬT SƯ TÀI CHÍNH CỦA DOANH NGHIỆP

Giữa hoạt động của kế toán viên tại cơ sở và kiểm toán viên AISC có gì trùng lặp, mâu thuẫn nhau?

Bà Trịnh Hồng Nguyệt: Số sách kế toán doanh nghiệp mang 2 tính chất hợp lý và hợp pháp. Trách nhiệm của AISC là kiểm tra và tập hợp các bằng chứng từ số sách kế toán để chứng minh tính hợp lý của các số liệu tài chính cho doanh nghiệp, để qua đó phản ánh đúng đắn thực trạng sản xuất kinh doanh. Ở vấn đề này số sách kế toán có nhiều sai sót thông tin tài chính sai lệch dẫn đến thiệt hại sẽ xảy ra ngay trong kinh doanh và trong sử dụng tài sản của doanh nghiệp. Về tính hợp pháp (kiểm toán tuân thủ), vai trò của AISC là giúp doanh nghiệp thực hiện công tác tài chính kế toán theo đúng quy định và luật pháp. Xem nhẹ vai trò kiểm toán, người kinh doanh có thể đã bỏ qua nhiều quy định thuận lợi cho công việc của mình, mà thông thường, nếu chỉ là kế toán của một đơn vị sản xuất ít ai chú ý đến... (khác với thanh tra và kiểm toán nhà nước là sau khi kiểm tra, đơn vị kiểm toán độc lập sẽ tư vấn cho doanh nghiệp chỉnh sửa các sai lầm trong báo cáo tài chính, chứ không xử lý như cơ quan thanh tra, hay kiểm toán nhà nước).

Ông Timothy Thiên Châu: khó khăn của kế toán Việt Nam là sử dụng nguyên tắc kế toán của nhiều nước khác nhau, dẫn tới những khó khăn trong việc đánh giá số liệu kế toán, hoặc so sánh chúng giữa các doanh nghiệp khác nhau. Do đó, công ty kiểm toán ra đời là nhằm để "điều hòa" và tìm một hướng đi chung tốt nhất. Theo tôi, các nhà đầu tư trong nước lẫn ngoài nước đều có nhu cầu những số sách kế toán của họ sẽ phản ánh một cách chính xác quá trình đầu tư. Có thể dẫn chứng về thị trường vốn, hay thị trường chứng khoán: Để một doanh

Trong kinh doanh, số liệu kế toán phải đảm bảo phản ánh đúng đắn thực trạng của hoạt động sản xuất thương mại ở một đơn vị, công ty. Ngoài ra, bằng kiểm toán, quyền lợi của các bên trong liên doanh, cổ đông... sẽ được bảo đảm từ minh chứng về lãi, lỗ bằng các con số thực thụ. Giữ tâm quan trọng như vậy, song thực tế nhiều doanh nghiệp vẫn cho kiểm toán gần giống như một loại thanh tra tài chính.

Để góp phần làm sáng tỏ vấn đề này, chúng tôi đến gặp bà Trịnh Hồng Nguyệt, Giám đốc công ty kiểm toán và dịch vụ tin học TP.HCM (AISC), và ông Timothy Thiên Châu, người phụ trách chính của văn phòng công ty kiểm toán Coopers and Lybrand tại Việt Nam.

ng nghiệp được tham dự vào thị trường chứng khoán, quan trọng nhất là các số sách kế toán phải thiết lập theo chuẩn mực quốc tế. Bởi bất kỳ sự thất bại nào của công ty, đặc biệt của thị trường chứng khoán, bắt nguồn từ số liệu kế toán sai lạc, sẽ không chỉ dẫn đến thiệt hại về tài chính cho các nhà đầu tư, mà còn có thể gây mất lòng tin của nhà đầu tư trong thị trường vốn. Do vậy kiểm toán viên thường đóng vai trò chủ yếu trong việc quyết định sự hiện diện của doanh nghiệp ở thị trường chứng khoán. Và có một thực tế khác phổ biến khi nhà doanh nghiệp đi tìm vốn là các tổ chức như Ngân hàng thế giới hay Ngân hàng phát triển châu Á thường đòi hỏi ở các đất nước mà họ cho vay, phải áp dụng những chuẩn mực kiểm toán quốc tế.

Kiểm toán còn giữ vai trò gì trong nền kinh tế của Việt Nam hiện nay?

Ông Timothy Thiên Châu: Tôi đã nhận diện một vài trường hợp như thế này: Việt Nam đang có sự đầu tư kinh tế của các tổ chức đa quốc gia. Những công ty này thường tập hợp số sách kế toán ở Việt Nam vào số sách kế toán của các công ty mẹ, từ đó thiết lập các số sách kế toán hợp nhất định kỳ hoặc các số sách kế toán được sử dụng rộng rãi trên thế giới. Các số sách của công ty mẹ sẽ phải phù hợp với chuẩn mực quốc tế trong kế toán lần kiểm toán. Do đó, nếu Việt Nam chậm có tiếng nói chung này, sẽ là trở lực trong việc mời gọi đầu tư. Vấn đề tiếp nữa là khi các nhà đầu tư trong và ngoài nước dự định mua các cổ phần của các doanh nghiệp đang hoạt động, các nhà đầu tư tương lai cần biết rằng những số sách kế toán phản ánh một cách trung thực những tài sản và những món nợ mà các nhà đầu tư phải trả, cũng như những kết quả hoạt động phải được số sách kế toán phản ánh trung thực và hợp lý. Những nhà đầu tư thường tin cậy các số sách kế toán đã được kiểm toán và ủy nhiệm cho những kiểm toán viên của họ thực hiện kiểm toán thêm.

Với nền kinh tế đang phát triển như Việt Nam, sẽ có sự gia tăng đáng kể số lượng người sử dụng các số liệu kế toán. Do đó để tích cực phát triển hơn nữa, nhất thiết kiểm toán Việt Nam phải có chung tiếng nói với thế giới. Đây cũng là cách mời gọi đầu tư tích cực.

Lý do chính nào đưa đến sự thờ ơ của doanh nghiệp Việt Nam trước kiểm toán?

Bà Trịnh Hồng Nguyệt: trước khi có quyết định thành lập một cơ quan kiểm toán quốc gia "đặt bên cạnh thủ tướng", ba công ty kiểm toán có mặt tại TP.HCM là VACO, AASC, AISC, tuy là các công ty kiểm toán độc lập, song lại trực thuộc Bộ tài chính và Sở tài chính TP. cần nói rõ thêm ba công ty này chỉ trực thuộc Bộ tài chính và Sở tài chính về quản lý nhà nước; còn tất cả hoạt động nghề nghiệp đều độc lập. Do đó tâm lý e ngại của doanh nghiệp khi tìm đến kiểm toán là sự ngộ nhận, hoặc còn nhập nhằng giữa vị trí của một một "luật sư tài chính", và một "thanh tra tài chính".

Công việc của chúng tôi là giúp cho doanh nghiệp phản ánh tình hình sản xuất kinh doanh của mình trên các báo cáo tài chính một cách đáng tin cậy và một trong những nguyên tắc hoạt động của chúng tôi là: đáp ứng đầy đủ, kịp thời, chính xác, trung thực và bí mật số liệu, tài liệu đã được thỏa thuận theo hợp đồng. Mọi thiệt hại do AISC gây ra sẽ được bồi thường thỏa đáng.

MINH TÂM thực hiện